YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

27 päivänä huhtikuuta 2006 *

Asiassa C-27/05,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Finanzgericht Hamburg (Saksa) on esittänyt 5.1.2005 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 27.1.2005, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Elfering Export GmbH

vastaan

Hauptzollamt Hamburg-Jonas,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit K. Schiemann, K. Lenaerts, E. Juhász (esittelevä tuomari) ja E. Levits,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: C. Stix-Hackl,
kirjaaja: hallintovirkamies C. Strömholm,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 19.1.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Elfering Export GmbH, edustajinaan Rechtsanwalt O. Wenzlaff ja Rechtsanwalt U. Schrömbges,

– Hauptzollamt Hamburg-Jonas, asiamiehenään S. Plenter,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään J. C. Schieferer,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee maataloustuotteiden vientitukijärjestelmän soveltamista koskevista yhteisistä yksityiskohtaisista säännöistä 15 päivänä huhtikuuta 1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 800/1999 (EYVL L 102, s. 11 ja oikaisu EYVL 1999, L 180, s. 53; jäljempänä asetus N:o 800/1999) 5 artiklan 4 kohdan ja 51 artiklan 2 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Elfering Export GmbH (jäljempänä Elfering Export) ja Hauptzollamt Hamburg-Jonas (saksalainen tulliviranomainen, jäljempänä Hauptzollamt) ja jossa on kyse seuraamuksesta, jonka viimeksi mainittu viranomainen on määrännyt kyseiselle yhtiölle vientitukihakemuksen johdosta.

Asiaa koskevat yhteisön oikeussäännöt

3 Asetuksen N:o 800/1999 johdanto-osan 4., 12., 63. ja 64. perustelukappale kuuluvat seuraavasti:

"vientipäivänä olisi pidettävä päivää, jona tullitoimipaikka vastaanottaa asianomaisen ilmoituksen, jossa tämä ilmoittaa aikovansa viedä tuotteet, joista hän hakee vientitukea; tämän ilmoituksen tarkoituksena on kiinnittää erityisesti tulliviranomaisten huomio siihen, että suunniteltu toimi toteutetaan yhteisön tuella, jotta nämä viranomaiset aloittaisivat aiheelliset tarkastukset; tämän vastaanottamisen ajankohtana tuotteet asetetaan tullivalvontaan niiden tosiasialliseen vientiin asti; kyseistä päivää pidetään viitepäivämääränä viedyn tuotteen määrää, luonnetta ja ominaisuuksia määritettäessä;

– –

tässä asetuksessa säädettyyn menettelyyn pitäisi olla oikeus ainoastaan tuotteilla, jotka ovat vapaassa liikkeessä ja tarvittaessa peräisin yhteisöstä; – –

– –

yhteisön voimassaolevassa lainsäädännössä säädetään vientitukien maksamisesta ainoastaan objektiivisin perustein, erityisesti vientituotteen määrän, lajin ja ominaisuuksien osalta sekä maantieteellisen määräpaikan osalta; saatujen kokemusten perusteella yhteisön talousarviota vahingoittavien sääntöjenvastaisuuksien ja erityisesti petosten torjuntaa olisi vahvistettava; tässä tarkoituksessa on tarpeen säätää perusteettomasti maksettujen määrien takaisinperinnästä sekä seuraamuksista, joilla viejiä kannustetaan noudattamaan yhteisön lainsäädäntöä;

– –

vientitukijärjestelmän moitteettoman toiminnan varmistamiseksi seuraamuksia olisi sovellettava virheen subjektiivisesta syystä riippumatta; joissakin tapauksissa olisi kuitenkin oltava soveltamatta seuraamusta, erityisesti jos kyseessä on ilmeinen toimivaltaisen viranomaisen tunnustama erehdys, sekä säätää ankarampia seuraamuksia, kun teko on tahallinen; nämä toimenpiteet ovat tarpeellisia, niiden olisi oltava suhteutettuja ja riittävän varoittavia, ja niitä olisi sovellettava yhdenmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa".

4 Kyseisen asetuksen 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. 'Vientipäivällä' tarkoitetaan päivää, jona tulliviranomainen vastaanottaa vientiilmoituksen, jossa ilmoitetaan, että tukea haetaan.

2. Vienti-ilmoituksen vastaanottamispäivän perusteella vahvistetaan:

a) sovellettavan tuen määrä, jos tukea ei ole vahvistettu ennakolta,

b) tuen määrään tarvittaessa tehtävät tarkistukset, jos tuki on vahvistettu ennakolta,

c) viedyn tuotteen määrä, laatu ja ominaisuudet.

3. Vienti-ilmoituksen vastaanottamiseen rinnastetaan mikä tahansa muu oikeudelliselta vaikutukseltaan vastaava toimi.

4. Jotta tuotteet saisivat tukea, käytettävässä vientiasiakirjassa on oltava kaikki tuen laskemisessa tarvittavat tiedot ja erityisesti:

a) tuotteiden osalta

– maataloustuotteiden kuvaus, mahdollisesti yksinkertaistettuna, vientitukia koskevan nimikkeistön mukaisesti sekä tukinimikkeistön koodi, ja siinä määrin kuin on tarpeen tukea laskettaessa, kyseisten tuotteiden koostumus tai viittaus kyseiseen koostumukseen,

– kyseisten tuotteiden nettomassa tai tarvittaessa muunlaisina mittayksikköinä ilmaistu määrä tukea laskettaessa;

b) tavaroiden osalta sovelletaan asetuksen (EY) N:o 1222/94 säännöksiä.

– –"

5 Kyseisen asetuksen 11 artikla kuuluu seuraavasti:

"1. Pakkausten tullioikeudellisesta asemasta riippumatta tukea myönnetään ainoastaan tuotteille, jotka ovat

– yhteisön alkuperää ja vapaassa liikkeessä yhteisössä, tai

– vapaassa liikkeessä yhteisössä, taikka

– vapaassa liikkeessä yhteisössä, jolloin tuen määrä rajoitetaan niiden tuonnin yhteydessä perittyyn tuontimaksuun.

Kutakin yhteistä markkinajärjestelyä koskeva asetus määrittelee jokaisen tuotteen tilanteen ensimmäisen alakohdan osalta.

2. Kun tuen myöntäminen edellyttää, että tuote on yhteisön alkuperää, viejän on ilmoitettava toisessa ja kolmannessa alakohdassa esitetyn määritelmän mukainen alkuperä voimassa olevien yhteisön sääntöjen mukaisesti.

Tuen myöntämistä varten katsotaan, että tuotteet ovat yhteisön alkuperää, jos ne on kokonaan tuotettu yhteisön alueella taikka jos niiden viimeinen merkittävä jalostus tai käsittely on tehty yhteisön alueella asetuksen (ETY) N:o 2913/92 23 tai 24 artiklan säännösten mukaisesti.

Rajoittamatta 5 kohdan soveltamista tuotteet, jotka on tuotettu

– yhteisön alkuperää olevista ainesosista, tai

– kolmannesta maasta tuoduista maataloustuotteista, joita koskevat 1 artiklassa tarkoitetut asetukset ja joita ei ole jalostettu merkittävästi yhteisön alueella, eivät täytä tuen edellytyksiä.

– –

4. Edellä 2 ja 3 kohdassa säädetyt ilmoitukset on tarkastettava samalla tavalla kuin muut vienti-ilmoituksen tiedot.

_ _"

6 Asetuksen N:o 800/1999 51 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Kun todetaan, että viejä on vientitukea saadakseen hakenut sovellettavaa tukea suurempaa tukea, kyseiselle vientitapahtumalle kuuluva tuki on tosiasiallisesti toteutuneeseen vientiin sovellettava tuki, josta on vähennetty määrä, joka vastaa:

a) puolta haetun tuen ja toteutuneeseen vientiin sovellettavan tuen erotuksesta;

b) kaksinkertaisena haetun tuen ja toteutuneeseen vientiin sovellettavan tuen erotusta, jos viejä on tahallisesti antanut vääriä tietoja.

2. Haettuna tukena pidetään määrää, joka on laskettu 5 artiklan tai 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti annettujen tietojen perusteella. Kun tuen määrä vaihtelee määräpaikan mukaan, tuen vaihteleva osa lasketaan 49 artiklan mukaisesti määrästä, painosta ja määräpaikasta annettujen tietojen perusteella.

3. Edellä 1 kohdan a alakohdassa säädettyä seuraamusta ei sovelleta:

a) ylivoimaisen esteen tapauksessa;

b) poikkeuksellisissa tapauksissa kun viejä omasta aloitteestaan heti huomattuaan hakeneensa liikaa tukea ilmoittaa siitä välittömästi kirjallisesti toimivaltaiselle viranomaiselle, paitsi jos toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut viejälle aikovansa tutkia hakemuksen tai viejä on muulla tavoin tullut tietoiseksi tästä aikomuksesta, tai toimivaltainen viranomainen on jo todennut, että haettu tuki ei ole oikea;

c) kun haettuun tukeen liittyy toimivaltaisen viranomaisen tunnustama selvä erehdys;

d) kun haettu tuki on asetuksen (EY) N:o 1222/94 ja erityisesti sen 3 artiklan 2 kohdan mukainen, ja se on laskettu tietyn ajanjakson keskimäärien perusteella;

e) painoa tarkistettaessa, jos painonvaihtelu johtuu käytettyjen punnitusmenetelmien erilaisuudesta.

4. Kun 1 kohdan a tai b alakohdassa säädetyn vähennyksen tuloksena on negatiivinen määrä, sen maksaa viejä.

5. Kun toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että haettu tuki ei ole oikea ja että vientiä ei ole toteutettu ja näin ollen tukea ei voida vähentää, viejän on maksettava 1 kohdan a tai b alakohdassa säädetty seuraamus, jota sovellettaisiin, jos vienti olisi toteutettu. Kun tuen määrä vaihtelee määräpaikan mukaan, lukuun ottamatta tapauksia, joissa kyseessä on pakollinen määräpaikka, haetun tuen määrää ja sovellettavaa tukea laskettaessa otetaan huomioon alin positiivinen maksu tai 24 artiklan 2 kohdan tai 26 artiklan 4 kohdan mukaisesti mainittuun määräpaikkaan sovellettava maksu, jos se on edellistä suurempi.

6. Edellä 4 ja 5 kohdassa tarkoitettu maksu on maksettava 30 päivän kuluessa maksupyynnön vastaanottamisesta. Jos määräaikaa ei noudateta, viejä maksaa korkoa 30 päivästä maksupyynnön vastaanottamisesta alkaen maksusuoritusta edeltäneeseen päivään asti 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun koron mukaisesti.

7. Seuraamuksia ei sovelleta silloin, kun haettu tuki on suurempi kuin sovellettava tuki johtuen ainoastaan 4 artiklan 2 kohdan, 18 artiklan 3 kohdan, 35 artiklan 2 kohdan ja/tai 50 artiklan soveltamisesta.

8. Seuraamusten soveltaminen ei rajoita kansallisella tasolla vahvistettujen lisäseuraamusten soveltamista.

9. Jäsenvaltiot voivat luopua 60 euron tai sitä pienemmän seuraamuksen soveltamisesta vienti-ilmoitusta kohti.

10. Jos todistus ei kata vienti- tai maksuilmoituksessa ilmoitettua tuotetta, tukea ei makseta eikä 1 kohtaa sovelleta.

11. Jos tuki on vahvistettu ennakolta, seuraamuksen laskennan on perustuttava todistushakemuksen jättöpäivänä voimassa olevaan tukimäärään ottamatta huomioon 4 artiklan 1 kohdan mukaista tuen menettämistä tai 4 artiklan 2 kohdan taikka 18 artiklan 3 kohdan mukaista tuen vähentämistä. Tarvittaessa näitä määriä tarkistetaan vienti- tai maksuilmoituksen vastaanottamispäivänä."

7 Naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä toukokuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1254/1999 (EYVL L 160, s. 21) 33 artiklassa säädetään seuraavaa:

"_ _

6. Tukea voi saada ainoastaan hakemuksesta ja esittämällä asianmukaisen vientitodistuksen.

_ _

9. Vientituki maksetaan, kun esitetään todistus siitä, että:

– tuotteet ovat peräisin yhteisöstä,

– tuotteet on viety yhteisön ulkopuolelle

– –

10. Jäljempänä 43 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen myönnetyn poikkeuksen puuttuessa vientitukea ei myönnetä tuotteille, jotka tuodaan yhteisöön kolmansista maista ja viedään edelleen kolmansiin maihin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 9 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan soveltamista.

– –"

Pääasian tosiseikat ja ennakkoratkaisukysymys

8 Elfering Export ilmoitti Hauptzollamt Münster – Zollamt Coesfeldille 30.8.2000 antamassaan vienti-ilmoituksessa 6 090,50 kiloa jäädytettyä naudanlihaa vietäväksi Venäjälle ja vaati, että sille myönnetään tätä varten vientitukea. Elfering Export esitti vienti-ilmoituksessaan tietoja, joiden mukaan tavarat, joille tukea oli haettu, olivat peräisin Saksasta.

9 Hauptzollamt epäsi haetut tuet 24.1.2001 tekemällään päätöksellä sillä perusteella, että viedyt tavarat eivät olleet asetuksen N:o 800/1999 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla "laadultaan virheettömiä, kunnollisia ja myyntikelpoisia". Oberfinanzdirektion Hamburgin (Hampurin vero- ja tullivirasto) tullitekninen analyysi- ja koulutuslaitos oli nimittäin todennut ilmoitetuista tavaroista otetuissa näytteissä selvästi näkyviä jääpoltevaurioita.

10 Hauptzollamt määräsi 20.3.2001 tekemässään toisessa päätöksessä Elfering Exportille asetuksen N:o 800/1999 51 artiklan 1 kohdan a alakohdan nojalla 1 910,41 Saksan markan (DEM) suuruisen seuraamuksen sillä perusteella, että kyseinen yhtiö oli hakenut sovellettavaa tukea suurempaa tukea.

11 Tehtyään asiassa oikaisuvaatimuksen, joka hylättiin, Elfering Export nosti 13.3.2003 kanteen, jossa se vaati, että Hauptzollamt velvoitetaan myöntämään sille kyseinen tuki ja että 20.3.2001 tehty päätös, jossa sille oli määrätty seuraamus, kumotaan.

12 Hauptzollamt väitti oikeudenkäynnissä, että se, että Elfering Export ei ollut todistanut tavaroiden, joille se oli hakenut vientitukea, olevan yhteisön alkuperää, oli myös esteenä kyseiselle hakemukselle. Näin ollen kansallinen tuomioistuin jakoi 20.12.2004 tekemällään päätöksellä asian kahdeksi erilliseksi asiaksi.

13 Ensimmäisessä asiassa kanne hylättiin siltä osin kuin siinä vaadittiin, että Hauptzollamt velvoitetaan myöntämään vientituet. Kansallinen tuomioistuin katsoi 20.12.2004 antamassaan tuomiossa, että vaikka jääpoltevaurioiden toteaminen ilmoitetuista tavaroista otetuissa näytteissä ei ole esteenä tukihakemukselle, koska

tällainen löydös ei johda nyt esillä olevassa asiassa siihen, että katsottaisiin, että kyseessä olevat tavarat eivät ole "laadultaan [virheettömiä], kunnollisia ja myyntikelpoisia", kanne on sitä vastoin hylättävä sen takia, että Elfering Export ei ole todistanut, että sen viemät tuotteet ovat yhteisön alkuperää.

14 Toisessa, seuraamusta koskevassa ja kansallisessa tuomioistuimessa edelleen vireillä olevassa asiassa Elfering Export vaati, että kyseinen seuraamusta koskeva päätös kumotaan, ja Hauptzollamt vaati puolestaan, että kanne hylätään.

15 Katsottuaan, että sen käsiteltäväksi saatetun asian ratkaiseminen edellyttää yhteisön oikeuden tulkintaa, Finanzgericht Hamburg päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Kuuluuko vienti-ilmoituksessa annettu ilmoitus, jonka mukaan tuote, jolle tukea on haettu, on yhteisön alkuperää, asetuksen (EY) N:o 800/1999 51 artiklan 2 kohdassa, luettuna yhdessä saman asetuksen 5 artiklan 4 kohdan kanssa, tarkoitettuihin tietoihin, jotka on annettava seuraamuksen uhalla?"

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

16 Asetuksen N:o 800/1999 11 artiklan ja asetuksen N:o 1254/1999 33 artiklan 9 kohdan sanamuodosta ilmenee, että se, että tuotteet ovat yhteisön alkuperää, on vientituen aineellinen edellytys naudanliha-alalla.

17 Tämä päätelmä ilmenee myös asetuksen N:o 800/1999 järjestelmällisestä tarkastelusta, sillä 11 artikla sisältyy kyseisen asetuksen II osaston I lukuun, jonka otsikkona on "Oikeus tukeen". Juuri tässä luvussa määritetään aineelliset edellytykset, jotka koskevat oikeutta tukeen.

18 Tämän aineellisen edellytyksen täyttämiseksi on ilmoitettava ja todistettava yhteisöalkuperä. Asetuksen N:o 1254/1999 33 artiklan 9 kohdan mukaan vientituki maksetaan, kun esitetään todistus siitä, että tuotteet ovat peräisin yhteisöstä. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut naudanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 805/68 (EYVL L 148, s. 24), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 20.7.1998 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1633/98 (EYVL L 210, s. 17), 13 artiklan osalta, kyseen ollessa samankaltaisesta tilanteesta kuin sovellettaessa asetusta N:o 1254/1999, jolla sen johdanto-osan 38. perustelukappaleen ja 49 artiklan mukaan kodifioidaan uudelleen ja kumotaan asetus N:o 805/68, sellaisena kuin se on muutettuna, ei ole epäilystä siitä, että viejän on esitettävä tämä näyttö (ks. vastaavasti asia C-309/04, Fleisch-Winter, tuomio 1.12.2005, Kok. 2005, s. I-10349, 26 kohta).

19 Asetuksen N:o 800/1999 11 artiklan 4 kohdassa säädetty menettely, jonka mukaan kansallinen viranomainen tarkastaa vienti-ilmoitukset, ei vapauta viejää velvollisuudesta todistaa sitä, että tuotteet ovat yhteisön alkuperää. Tässä menettelyssä sitä vastoin yleensä tulee esiin tarve vaatia tällaista näyttöä viejältä.

20 Koska viejän velvollisuus todistaa yhteisöalkuperä on selkeä ja yksiselitteinen, on tutkittava, aiheutuuko tämän velvoitteen noudattamatta jättämisestä asetuksen N:o 800/1999 51 artiklassa säädetty seuraamus.

21 On kiistatonta, että Elfering Export on ilmoittanut, että tuotteet, joille se oli hakenut tukea, olivat peräisin Saksasta ja että kansallinen tuomioistuin on jo erillisellä päätöksellä todennut, että Elfering Export ei ollut todistanut, että kyseiset tuotteet olivat peräisin tästä jäsenvaltiosta tai että ne olivat yhteisön alkuperää.

22 Asetuksen N:o 800/1999 51 artiklan 1 kohdan mukaan viejälle määrätään seuraamus, jos se on "hakenut sovellettavaa tukea suurempaa tukea". Kyseisen artiklan 2 kohdan mukaan "haettuna tukena pidetään määrää, joka on laskettu 5 artiklan tai 26 artiklan 2 kohdan mukaisesti annettujen tietojen perusteella".

23 Yksi Elfering Exportin pääasiallisista väitteistä on se, että asetuksen N:o 800/1999 51 artiklan 2 kohdassa viitataan ainoastaan kyseisen asetuksen 5 artiklaan – asetuksen 26 artikla on merkityksetön pääasian kannalta – eikä 11 artiklaan, jossa säädetään velvoitteista, jotka koskevat sen tuotteen alkuperää, jolle tukea on haettu. Se väittää, että seuraamuksen voi aiheuttaa ainoastaan kyseisen asetuksen 5 artiklan 4 kohdan a alakohdassa lueteltujen tietojen virheellisyys tai joka tapauksessa ainoastaan tuotteen fyysisiä ominaisuuksia koskevien tietojen virheellisyys, eikä sen sijaan tuotteen alkuperää koskeva virheellinen tieto.

24 Tätä väitettä ei voida hyväksyä.

25 Ensiksi on syytä todeta kansallisen tuomioistuimen ja Euroopan yhteisöjen komission tavoin, että asetuksen N:o 800/1999 5 artiklan 4 kohdan a alakohdassa luetellut tiedot eivät ole tyhjentäviä. Tämän on todennut myös yhteisöjen tuomioistuin maataloustuotteiden vientitukien järjestelmän soveltamista koskevista

yhteisistä yksityiskohtaisista säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3665/87 (EYVL L 351, s. 1) osalta, kyseen ollessa samankaltaisesta tilanteesta kuin sovellettaessa asetusta N:o 800/1999, jolla korvattiin ja kumottiin asetus N:o 3665/87 (ks. em. asia Fleisch-Winter, tuomion 29 kohta).

26 Asetuksen N:o 800/1999 5 artiklan 4 kohdan a alakohdassa vaaditaan, että viejä toimittaa kaikki tuen laskemisessa tarvittavat tiedot, ja sana "erityisesti" merkitsee, että yhteisön lainsäätäjä on maininnut nimenomaisesti vain jotkut näistä tiedoista. Ilmaisun "kaikki – – tiedot" sisältöä ei pidä rajoittaa tuotteen fyysisiin ominaisuuksiin, vaan sen on sisällettävä kaikki vientituen myöntämisedellytyksiin liittyvät tiedot.

27 Kuten komissio on perustellusti todennut, tässä säännöksessä tarkoitettuja tietoja ei käytetä ainoastaan laskettaessa matemaattisesti tuen tarkkaa määrää, vaan niiden avulla pikemminkin – ja ennen kaikkea – todetaan, onko oikeus tukeen olemassa vai ei. Asetuksen N:o 800/1999 51 artiklan 1 kohtaa, jonka mukaan seuraamus määrätään, kun "viejä on – – hakenut sovellettavaa tukea suurempaa tukea", on näin ollen tulkittava siten, että tämän viejän katsotaan hakeneen sovellettavaa tukea suurempaa tukea paitsi silloin, kun sen toimittamien tietojen huomioon ottamisesta seuraa perusteeton erotus, myös silloin, kun osoittautuu, että sillä ei ole oikeutta tukeen, eli kun tuen määrä on nolla.

28 On vielä korostettava, että asetuksen N:o 800/1999 11 artiklan 4 kohdan mukaan kyseisen artiklan 2 ja 3 kohdassa säädetyt ilmoitukset, erityisesti ilmoitus yhteisöalkuperästä, on tarkastettava samalla tavalla kuin muut vienti-ilmoituksen tiedot. Kyseisessä säännöksessä vahvistetaan, että ilmoitus yhteisöalkuperästä kuuluu samaan oikeudelliseen säännöstöön kuin nämä tiedot ja että kyseessä olevan tuotteen yhteisöalkuperää koskevan tiedonantovelvollisuuden noudattamatta

jättäminen kuuluu näin ollen samaan seuraamuksia koskevaan säännöstöön, jota sovelletaan kyseisen asetuksen 5 artiklan 4 kohdassa mainittua tietoa koskevan tiedonantovelvollisuuden noudattamatta jättämiseen.

29 Elfering Export on virheellisesti viitannut asetuksen N:o 800/1999 21 artiklassa säädettyyn vaatimukseen siitä, että tuotteiden on oltava laadultaan "virheettömiä, kunnollisia ja myyntikelpoisia", esittäessään, että kyseisen vaatimuksen noudattamatta jättäminen ei liioin merkitse sitä, että seuraamus määrätään. Kyseisellä vaatimuksella on nimittäin asetuksen N:o 800/1999 systematiikassa samankaltainen asema kuin tuotteen yhteisöalkuperän todistamista koskevalla vaatimuksella, ja näiden vaatimusten noudattamatta jättämisellä on yleensä samat seuraukset sekä tukioikeuden että seuraamuksen soveltamisen kannalta.

30 Yhteisöjen tuomioistuin on jo edellä mainitussa asiassa Fleisch-Winter tutkinut yhdessä sekä oikeutta tukeen koskevaa kysymystä että seuraamusta koskevaa kysymystä sen vaatimuksen kannalta, jonka mukaan tuotteiden on oltava laadultaan "virheettömiä, kunnollisia ja myyntikelpoisia", ja se on tehnyt päätelmiä, jotka pätevät yhdenmukaisesti näiden kahden kysymyksen osalta. Vaikka yhteisöjen tuomioistuinta ei ollut edellä mainitussa asiassa vaadittu ratkaisemaan sitä, onko konkreettinen tukioikeus tai määrätty seuraamus perusteltu, kyseistä tuomiota on syytä tulkita siten, että jos viejällä ei ole oikeutta tukeen sen takia, että vaatimusta siitä, että tuotteet ovat "laadultaan virheettömiä, kunnollisia ja myyntikelpoisia", ei ole noudatettu, sille määrätään seuraamus, ellei yhteisön säännöstössä ole säädetty tästä vapauttamisesta.

31 Kyseessä olevien säännösten ulottuvuuden arvioinnissa asetuksen N:o 800/1999 tavoitteella on keskeinen merkitys. Tämän asetuksen johdanto-osan 63. perustelukappaleen mukaan kyseisten säännösten tavoitteena on talousarviota vahingoittavien sääntöjenvastaisuuksien ja erityisesti petosten torjunta, ja seuraamuksilla pyritään kannustamaan viejiä noudattamaan yhteisön lainsäädäntöä.

32 On todettava, että seuraamusta koskevien sääntöjen tavoitteena on se, että "yhteisön lainsäädäntöä" noudatetaan yleisesti, eli että noudattaminen ei rajoitu vain kyseisen lainsäädännön johonkin osaan tai sen tiettyihin säännöksiin.

33 Seuraamukset, jotka on määrättävä viejän virheettömän menettelyn tai tahallisen teon johdosta, on määritetty yhteisesti asetuksen N:o 800/1999 51 artiklan 1 kohdassa. Tämä merkitsee, että väitettä, jonka mukaan yhteisön oikeudessa asetettujen vaatimusten laiminlyönnit, joihin viejä on syyllistynyt ja joista ei ole nimenomaisesti säädetty asetuksen N:o 800/1999 5 artiklan 4 kohdan a alakohdassa mutta jotka ilmenevät kyseisen asetuksen 11 artiklasta (tuote ei ole yhteisön alkuperää) tai 21 artiklasta (tuote ei ole laadultaan virheetön, kunnollinen ja myyntikelpoinen), eivät johda kyseisen asetuksen 51 artiklan soveltamiseen, ei voida hyväksyä, sillä kyseinen väite johtaa lopputulokseen, jota ei voida hyväksyä, eli siihen, että vaikka viejän teko oli tahallinen, se välttyy seuraamukselta.

34 Näin ollen väite, jonka mukaan ainoastaan asetuksen N:o 800/1999 5 artiklan 4 kohdan a alakohdassa nimenomaisesti mainittujen tietojen virheellisyys johtaa seuraamukseen, kun taas kyseisen asetuksen II osaston I luvussa säädettyjen aineellisten edellytysten noudattamatta jättäminen ei aiheuta tällaista seurausta, on kyseisen asetuksen tavoitteen vastainen, ja se vahingoittaa vakavasti yhteisen maatalouspolitiikan tehokasta soveltamista. Tämän väitteen mukaan paitsi sääntöjenvastaisuudet myös petokset jäisivät ilman seurauksia yhteisön oikeudessa.

35 Esitettyyn kysymykseen on edellä esitetyt seikat huomioon ottaen vastattava, että vienti-ilmoituksessa annettu ilmoitus, jonka mukaan tuote, jolle tukea on haettu, on yhteisön alkuperää, kuuluu asetuksen N:o 800/1999 51 artiklan 2 kohdassa, luettuna yhdessä saman asetuksen 5 artiklan 4 kohdan kanssa, tarkoitettuihin tietoihin, jotka on annettava seuraamuksen uhalla.

Oikeudenkäyntikulut

36 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Vienti-ilmoituksessa annettu ilmoitus, jonka mukaan tuote, jolle tukea on haettu, on yhteisön alkuperää, kuuluu maataloustuotteiden vientitukijärjestelmän soveltamista koskevista yhteisistä yksityiskohtaisista säännöistä 15 päivänä huhtikuuta 1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 800/1999 51 artiklan 2 kohdassa, luettuna yhdessä saman asetuksen 5 artiklan 4 kohdan kanssa, tarkoitettuihin tietoihin, jotka on annettava seuraamuksen uhalla.

Allekirjoitukset